

[Tholstrup.]

supermarkedet og køber ind i stedet for som her, hvor vi har butikker ude i villakvartererne, at handle dér. Det er baggrunden for, at disse supermarkeder er opstået og kan eksistere. Hertil kommer hele trafikproblemet med kørsel og parkering o. s. v., der gør, at det vil være håbløst at opretholde butikker inde i byerne, hvor man ikke kan få lov til at parkere.

Det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg) omtalte en kendt frugtavlser, som havde udtalt sig om priserne, og det brugte det ærede medlem som baggrund for mistanke til det frie erhverv. Jeg advarer det ærede medlem mod at lægge vægt på udtalelser fra en så naiv og fantasifuld organisationsmand som den nævnte, der tror, at frugtmarkedet påvirkes af udtalelser fra en eller anden tilfældig frugtavlser. Sandheden er den, at frugtmarkedet påvirkes af tilbud og efterspørgsel efter en nøje granskning af høstudsigterne. Man nøjes ikke med at tage en sådan udtalelse til indtægt. Priserne vil være afhængige af markedet, og jeg er tilhænger af, at man dér som overalt får de friskest mulige oplysninger om produktionsudviklingen, om, hvad der kan ventes at komme frem på markedet både af den ene og den anden art. Det tjener det danske publikum, både producent og forbruger, bedst, at der er fri adgang til at studere den kommende produktion. Det drejer sig navnlig om landbrugs- og gartneriprodukter.

I bemærkningerne til det af mig fremsatte lovforslag fra de ærede ordførere i torsdags fremkom der særlig indvendinger mod forslagets § 7 i anledning af, at dette lovforslag ikke giver muligheder for dispensation. Jeg vil gerne herfra i dag sige, at under udvalgsbehandlingen kan vi måske nå frem til alligevel at indrømme dispensationsmuligheder, men det må være på betingelse af, at de, der ønsker at indgå aftaler, kan påvise besparelser til fordel for publikum, besparelser, som ikke lige så godt kan opnås gennem den fri konkurrence. Så er jeg sikker på, at der ikke bliver brug for dispensationer alligevel, men så har vi givet muligheder derfor. Jeg har til dato endnu ikke fået påvist et eneste tilfælde, hvor der er opnået besparelser for det købende publikum gennem aftaler, men jeg har

hørt adskillige udtalelser som den, det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg) nævnte, og som jeg iøvrigt også fremdrog i torsdags om en sæbefabrik, hvis ledelse sagde: vi er ikke længere med i denne aftale — og så tilføjede: der er i hvert fald den ting at sige om aftaler, at de kan aldrig være til gavn for publikum.

Skal vi bevare det frie samfund, som flertallet i dette ting er tilhænger af, må vi sørge for at hindre, at enkelte kan tiltage sig friheder på andres bekostning, i denne forbindelse hindre de frie priser i at slå igennem. Skal vi undgå at få flere statsmonopoler i morgen, må vi modarbejde privatmonopolerne i dag. Det er det, som vort lovforslag giver mulighed for, og jeg anser det for en af de vigtigste opgaver for folketinget at hindre særrettigheder, som går ud over det ganske folk, men giver planøkonomer undskyldning for at påføre os noget, der er endnu værre.

Anker Lau: Jeg skal ikke forlænge denne debat ret meget. Det indtryk, man hidtil har fået af den, har man også fået i dag, nemlig at det udvalg, der bliver nedsat, vil få meget at bestille. Jeg tvivler iøvrigt ikke om, at det også for mig vil kunne lykkes at være med i det samarbejde, som dér skal finde sted. Jeg tror såmænd også, det vil lykkes det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard og mig at finde frem til gensidig forståelse vedrørende det spørgsmål, det ærede medlem nævnte. Dog vil jeg anbefale det ærede medlem endnu en gang at læse min tale igennem og se det i forbindelse med noget af det foregående.

Jeg beklager iøvrigt, at den anden taler fra det radikale venstre, det ærede medlem hr. Rager, ikke kunne være enig med mig i, at man kunne nøjes med 1937-loven med visse ændringer. Nu er der ingen, der har talt om, hvad det skal være for ændringer; det kommer vi til i udvalget. Iøvrigt savnede jeg på dette område en begrundelse, men også dette håber jeg vi kan få klaret i udvalget.

Jeg vil gerne rette en misforståelse hos den højtærede minister, som lod til at mene, at jeg havde udtalt beklagelse over, at man ikke forbød monopoler. Det har jeg ikke sagt det mindste om. Tværtimod har jeg et enkelt sted erkendt, at de rundt omkring